

JulkICT-osasto
Kansallisen palveluarkkitehtuurin toteuttamisohjelma

Kansallisen palveluarkkitehtuurin toteuttamisohjelma

Ylöjärven kaupunki

VM/2271/02.02.03.09/2016 3.1.2017

Suomi.fi palvelujen

käyttöönoton suunnittelu

Tampereen kehyskunnissa

Tampereen kehyskuntien tietohallinto

Versio 1.0

5.7.2017

Valtiovarainministeriö	Tampereen kehyskunnat suunniteluhanke VM 2271 02.02.03.09 2016	2 (9)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	5.7.2017

Sisällys

Sisällys	2
Dokumentin versiohistoria	2
1. Yhteenveto	3
1.1. Hankkeen tiedot.....	3
1.2. Käytetyt Suomi.fi-palvelut.....	4
1.3. Yhteenveto hyödyistä ja opituista asioista	5
1.4. Suositukset jatkotoimenpiteistä	6
2. Hankkeen toteutuminen	6
2.1. Tuotokset	6
2.2. Hankkeen rahoitus ja kustannukset	7
3. Hankkeen ohjauksen arviointi	7
3.1. Hanke- ja ohjelmanhallinta	7
3.2. Hankintakäytännöt.....	8
3.3. Riskienhallinta.....	8
4. Hankkeen päättäminen.....	8
4.1. Dokumenttien hallinta	8
4.2. Ylläpitovaiheeseen siirtyminen	9
5. Liitteet.....	9

Dokumentin versiohistoria

<i>Versio</i>	<i>Päiväys</i>	<i>Laatija</i>	<i>Muutoksen kuvaus</i>
0.1	30.6.2017	Sari Maunula	Luonnosversio katselmointiin. Hankkeen päättäminen osa puuttuu.
0.2	4.7.2017		Komentointikierroksen muutokset
0.3	4.7.2017	SM	Poistettu ohjetekstit ja tehty liiteluettelo dokumenteista
1.0	5.7.2017	SM	Julkaisuversio

Valtiovarainministeriö	Tampereen kehyskunnat suunnitteluhanke VM 2271 02.02.03.09 2016	3 (9)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	5.7.2017

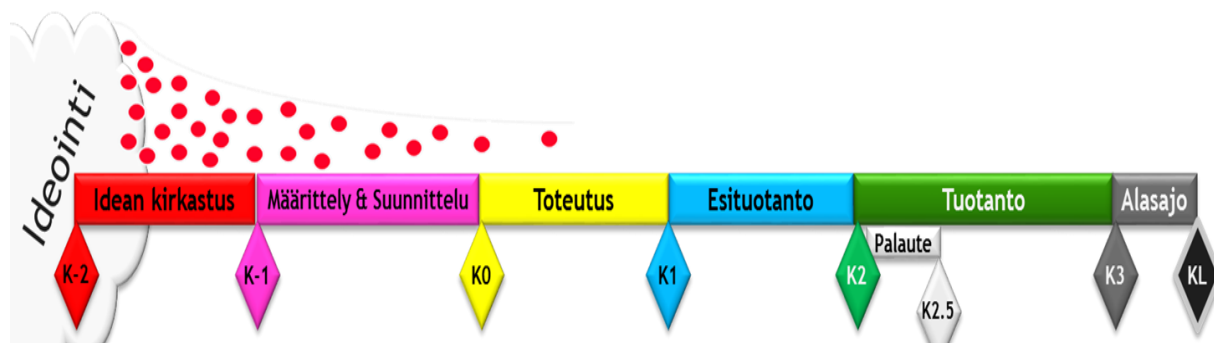
1. Yhteenveto

Tämä dokumentti on kansallisen palveluarkkitehtuuriohjelman (KaPA) **Tampereen kehyskuntien KaPA käyttöönottoprojektien suunnittelu** loppuraportti.

1.1. Hankkeen tiedot

Vuoden 2017 alkupuolella tehtiin tämä suunnitteluhanke, jossa Suomi.fi-palveluiden hyödyntämistä kartoitettiin mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. Suunnittelussa tehtiin valikoiduista palveluprosesseista kuvaukset, joissa huomioitiin suomi.fi-palvelujen mahdolliset käyttökohteet. Yhteenvetona tehtiin tarve-/tavoiteaikataulu, milloin mitäkin suomi.fi-palvelua tarvitaan missäkin kunnassa ja millä toimialalla.

Suomi.fi-palvelut käytiin kokonaisuksina läpi ja suunniteltiin, miten eri **Suomi.fi-palvelut** saadaan Tampereen kehyskunnille kokonaisuudessaan **hyötykäyttöön** sekä miten kehyskuntien tarjonta saadaan esille kansalliseen palvelunäkymään sekä tulevaisuudessa tarvittavin osin myös palveluväylään. Hankkeessa käytiin läpi kuntien toimialojen valikoidut palveluprosessit. Läpikäyntien pohjalta tehtiin käyttöönottosuunnitelmat sekä tulevaa hankesalkkua varten listaa, miten Suomi.fi palveluja voidaan hyödyntää kuntien toiminnassa. Listasta valikoitui osa ideoista lisäselvitettäväksi ja osa tulevaisuudessa hankesalkkuun edelleen mietittäviksi.

Kuva: Ideoista projekteiksi

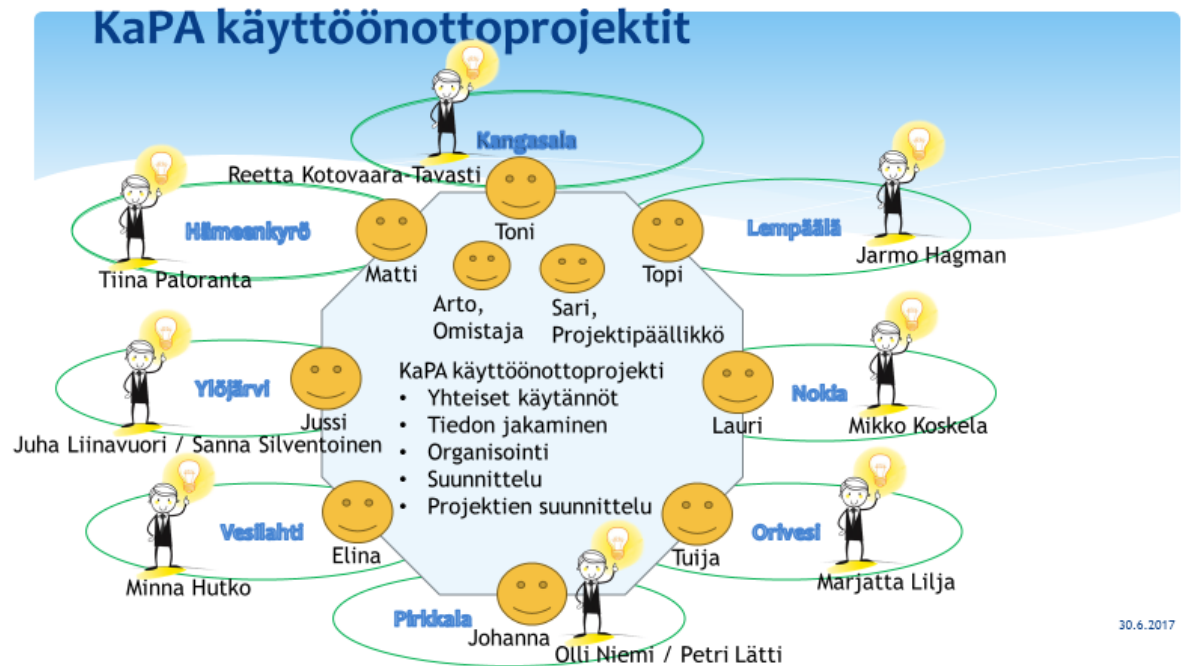
Toimialojen läpikäynnissä erityisen suurena hyötynä toimialojen henkilöt kokiivat oman tietämyksensä lisääntymisen suomi.fi-palveluista. Kun heille tuli tietoa suomi.fi:n mahdollisuuksista, saimme paljon hyviä tuoreita ja pitkällekin tähtääviä ideoita tulevista mahdollisuuksista.

Suomi.fi-palveluiden hyödyntämisen Loppuraportin eli tämän dokumentin pohjalta Tampereen kehyskuntien tietohallinnon ohjausryhmä 18.8 kokouksessaan päättää mahdollisista jatkotoimista.

1.1.1. Hankkeen organisaatio

Hankkeen ohjausryhmässä olivat mukana Kunta-Kapan edustaja Jari Ylikoski, kuntakohtaiset hankkeen omistajat, hankkeen omistaja Arto Kahila ja projektipäällikkö Sari Maunula.

Valtiovarainministeriö	Tampereen kehyskunnat suunniteluhanke VM 2271 02.02.03.09 2016	4 (9)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	5.7.2017

Kuva: Projektioorganisaatio, jossa tämän hankkeen lisäksi tehtiin PTV käyttöönotto ja suomi.fi-tunnistuksen käyttöönotto Vetuman tilalle.

1.1.2. Hankkeen tyyppi

Suunnittelu/määrittely	X
Toteutus	
Käyttöönotto	

1.2. Käytetyt Suomi.fi-palvelut

Esiteltiin kaikki suomi.fi palvelut ja niiden mahdollisuuksia. Toimialat ideoivat, miten he palveluja hyödyntäisivät.

Suomi.fi -palvelu	On käytetty	Ei ole käytetty	Huomioitiin suunnitteluvaiheessa
Suomi.fi-kartat	X		Ei kuulu rahoitettavaan osuuteen
Suomi.fi-maksut	X		Ei kuulu rahoitettavaan osuuteen
Suomi.fi-palvelutietovaranto	X		PTV ja kuntien verkkosivujen linkitysmahdollisuus tuli esille suunnittelun ohessa useaan kertaan
Suomi.fi-palveluväylä	X		Haettiin tietojoukkoja, joita löytyy muualta rekistereistä, joita tar-

Valtiovarainministeriö	Tampereen kehyskunnat suunniteluhanke VM 2271 02.02.03.09 2016	5 (9)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	5.7.2017

			vittaisiin itsellä.
Suomi.fi-tunnistus	X		Ensisijainen käyttöön-otettava
Suomi.fi-valtuudet	X		Tarvitaan useassa paikassa. Toimittajat eivät ole vielä suunnitelleet käyttöönottoa
Suomi.fi-viestit	X		Ei kuulu rahoitettavaan osuuteen
Suomi.fi-verkkopalvelu	X		Kirjastotiedot näkyviin. Muita ei vielä löytynyt.

1.3. Yhteenveto hyödyistä ja opituista asioista

Hankkeen tuottaman ratkaisun tärkeimmät hyödyt ovat **Suomi.fi palvelujen tarpeellisuuden tiedostaminen** Tampereen kehyskunnissa. Kun tietämys palveluista lisääntyi, löytyi helposti kohteita, joihin palveluja voidaan käyttää. Kehitystä aiotaan jatkaa yhteistyössä, että saadaan kaikki suomi.fi palvelut kehyskuntiin käyttöön. Kehitys tehdään jatkossakin yhdessä, joten ennen kehitystä on tehtävä riittävän tason selvitys eri järjestelmien tulevaisuuden kehityksestä. Arkkitehtuurisuunnitelmat tulee tehdä niin tässä hankkeessa kuin jatkotyössä selvitettyjen toiminnallisten vaatimusten pohjalta.

1	Yhteistyöllä saatiin paljon enemmän aikaan kuin kukin olisi saanut yksikseen. Yksin pienempi kunta ei olisi pystynyt lähtemään tällaiseen mittavaan suunnitteluhankkeeseen. Yhdessä selvitystyötä tehden kunnat saattoivat hyödyntää myös toistensa tekemiä suomi.fi-palvelujen läpikäyntejä ja harkita sitten, onko niistä hyötyä heillekin. Yhteistyö sinänsä oli tuttua kehyskuntien kesken, mutta nyt toteutettiin ensimmäistä kertaa mittava suunnitteluhanke yhteistyössä. Kunnat tukivat hankkeen aikana toisiaan ja jakoivat työkuomaa mahdollisuuksien mukaan. Hankkeessa oli mukana myös kuntiin palkattuja hallintotieteiden korkeakouluharjoittelijoita. Lempäälään palkattua harjoittelijaa hyödynnettiin yli kuntarajojen. Kunnat ovat edelleen motivoituneita jatkamaan kehitystä yhteistyönä, että saadaan suomi.fi palvelut hyödynnettyä käytännössä.
2	Tietosuojan tärkeyden esiin nouseminen. Suomi.fi-tunnistus ja -valtuudet ovat tärkeitä tukipalveluita ja auttavat tietosuojan rakentamisessa. Tämä tukee kuntia toteuttaessaan EU:n yleisen tietosuojasetuksen velvoitteita.
3	Taloudellinen hyöty tulee käytännössä esille hieman pidemmän ajan kuluessa. Se on kuitenkin tärkeä osa ja huomattiin myös edetessä, että uusia tietojärjestelmiä/palveluita ei kannata ottaa käyttöön ennen kuin on mietitty, mitä mahdollisuuksia suomi.fi-palveluilla on. Tulevissa hankinnoissa kiinnitetään huomiota myös siihen, että hankittavat ovat valmiiksi suomi.fi palveluja käyttäviä. Nykyisten tietojärjestelmien kehityksessä kiinnitetään myös huomio siihen, miten tietojärjestelmässä ja sen kehi-

Valtiovarainministeriö	Tampereen kehyskunnat suunniteluhanke VM 2271 02.02.03.09 2016	6 (9)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	5.7.2017

	tyksessä on huomioitu suomi.fi. Tämä työ jatkuu kuten edellisinkin vielä tämän hankkeen jälkeen tapahtuvana kehityksenä, johon kaikki kehyskunnat ovat sitoutuneet.
--	---

1.4. Suositukset jatkotoimenpiteistä

Seuraavaksi on otettava yhteiseen käsittelyyn asiat, joissa kaikki kaipaavat kehitystä ja suomi.fi-palvelujen hyödyntämistä käytännössä. Tällainen on esimerkiksi kaikkien kuntien yhteinen verkkokauppa, jossa voisi ostaa ja maksaa tarvitsemiaan palveluita. Tässä tarvittaisiin ainakin suomi.fi-tunnistus ja -maksut-palveluita. Valtuudet-palvelun liittämistä tähän on myös mietittävä.

Tässä hankkeessa tavoite-/tarveaikataulu tehtiin toimialojen tarpeiden pohjalta. Tämän jälkeen tarvitaan konkreettisia etenemissuunnitelmia.

On tehtävä kokonaiskartoitus nykyisistä tietojärjestelmistä ja niiden tulevaisuudesta suomi.fi-palvelujen suhteen. Toimialojen tarpeiden ja tämän kartoituksen pohjalta on tehtävä tulevaisuuden suunnitelma, millä palvelu/tietojärjestelmäkokonaisuudella jatketaan.

Kun tiedetään, millä tietojärjestelmäkokonaisuudella jatketaan tulevaisuudessa, tehdään suunnitelmat, millä aikataululla suomi.fi-palveluja otetaan käyttöön näissä tietojärjestelmissä.

Projekteiksi kannattaa jo nyt poimia esimerkiksi tietosuojan kannalta kriittiset kohdat, joissa käytetään henkilötunnusta käyttäjätunnuksena tai kirjataan henkilötunnus suojaamattomaan lomakkeeseen/tietojärjestelmään. Näihin tarvitaan Tunnistus mahdollisimman pian käyttöön.

1.4.1. Jatkotoimien rahoittaminen KaPA ohjelman jälkeen

Kunnat odottavat taloudellistakin hyötyä tehdyistä toimenpiteistä. Tätä saadaan suomi.fi palveluja käyttöönottamalla. Käyttöönotto itsessään vaatii kunnilta sekä projektityötä että palvelujen ostamista. Tämän työn varmistamiseksi on tarpeen saada rahallista tukea hankkeiden edistämiseksi.

2. Hankkeen toteutuminen

2.1. Tuotokset

Kuvaus tuotoksesta/palvelusta (Hankesuunnitelmasta)	Suunniteltu aikataulu	Toteutunut aikataulu	Huomioita
Projektisuunnitelma hankkeelle	19-31.12.2016	2.1-27.1.2017	Projektisuunnitelma tehtiin suoraan esitykseksi, jolla hanke esiteltiin kuntien johtoryhmille ja toimialoille
Suunnitelma, jossa Suomi.fi palvelut on linkitetty mukaan läpikäytyihin pal-	2.1-31.3.2017	1.2-17.5.2017	Tässä samalla vietiin konkreettisesti kuntien toimialoille suomi.fi tie-

Valtiovarainministeriö	Tampereen kehyskunnat suunniteluhanke VM 2271 02.02.03.09 2016	7 (9)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	5.7.2017

veluprosesseihin.			tämystä
Suunnitelmat Suomi.fi-palvelujen käyttöönotosta Tampereen kehyskunnissa. Kuntakohtaisesti määrittely, milloin Suomi.fi palvelut ovat kunnassa käytössä ja minkä järjestelmien yhteydessä.	1.3-30.6.2017	1.4-30.6	Nykyiset tietojärjestelmät käytiin läpi kunnittain, mutta käyttöönototarpeet käsiteltiin toimialojen tarpeina riippumatta, mikä tietojärjestelmä on tulevaisuudessa käytössä. Jäi osittain kesken hankkeen loputtua ja lomien alettua. Tarkentamista jatketaan hankkeen jälkeen.

Hankkeen rahoituspäätöksen mukaiset tulokset ovat valmistuneet, työn toteutuneet kustannukset on raportoitu ja kirjanpidon raportit on toimitettu VM:n kirjaamoon (valtionhallinnon organisaatioiden osalta myös kirjattu hankesalkkuun).

Kyllä X Ei

Listaus toteutumatta jääneistä tuloksista:

2.2. Hankkeen rahoitus ja kustannukset

Valtiovarainministeriö on myöntänyt hankkeelle rahoitusta KaPA ohjelmasta.

Hankkeen suunnitellut ja toteutuneet vaiheet ja kustannukset eriteltynä ovat seuraavat.

Vaihe	Suunniteltu €	Toteutunut €	VM rahoitus €
Yhteensä	185 000 €	179 611 e	134 708 €

Hankkeen kustannusten ylitys/alitus johtuu pääosin seuraavista tekijöistä:

- Hanke oli suunniteltu ajalle 19.12.2016-30.6.2017, mutta rahoituspäätös oli ajalle 1.1-31.5.2017

3. Hankkeen ohjauksen arviointi

3.1. Hanke- ja ohjelmanhallinta

Hanke toteutettiin kahdeksan kunnan yhteistyönä. Lisäksi oltiin yhteydessä ja vaihdettiin tietoja Tampereen kaupungin toteutushankkeiden kanssa muun muassa Palveluväylästä.

Valtiovarainministeriö	Tampereen kehyskunnat suunniteluhanke VM 2271 02.02.03.09 2016	8 (9)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	5.7.2017

Kunta-KaPA toimistolta saatiin tukea niin ohjausryhmässä kuin muulloinkin sitä kysyessämme tai kun oli uutta tietoa saatavilla.

Hanke oli haastava erityisesti kuntatoimijoiden ajankäytön kannalta. Hankkeeseen on jatkossa varattava työaikaa, että hanke voidaan toteuttaa kiireisissäkin tilanteissa. Nyt oli monta muuta pakollista, konkreettista tekemistä, joten suunnitteluprojekti ei aina saanut tarpeeksi huomiota.

3.2. Hankintakäytännöt

Hankepäällikkö hankittiin ulkopuolisena Tampereen seudun Tiedon puitesopimuksella.

3.3. Riskienhallinta

Riskinä oli itse hankkeen aikataulun pettäminen, jos **tekijät eivät pysty osallistumaan hankkeeseen riittävästi**. Aikataulu viivästyi heti alkuun, kun hanke päästiin aloittamaan noin kuukauden myöhässä. Kevään kiireisenä aikana kuntavaalit työllistivät useita projektiin osallistuneita. Toukokuussa ja kesäkuussa saatiin lisää aikaa projektille ja tuotokset saatiin valmiiksi. Kuntakohtaisia viimeistelyjä tehdään vielä hankkeen jälkeen kesän aikana.

4. Hankkeen päättäminen

4.1. Dokumenttien hallinta

Hanke on tuottanut osana lopputuotosta dokumenttiluettelon, johon on eritelty hankkeen aikainen ja ylläpitoon siirrettävä dokumentaatio. Luettelo dokumenteista

Hankkeen tuotoksena syntynyt ohjelmatason dokumentaatio

Kaikki julkaistu dokumentaatio on luettavissa Ylöjärven kaupungin sivulta <http://www.ylojarvi.fi/asiointi-ja-neuvonta/sahkoinen-asiointi/>

Hankesuunnitelma

- Rahoitushakemuksessa

Projektin tuotoksena syntyvät dokumentit ovat projektin työtilassa omassa hakemistossaan, jonne on pääsy määritellyillä henkilöillä. Täällä dokumentaatiota on työstetty ja täältä sitä jatkohyödynnetään kehyskuntien tulevassa kehityksessä.

Miten KaPA ja Suomi.fi toteutetaan Tampereen kehyskunnissa

- Rahoitushakemuksessa: Projektisuunnitelma

Kehyskunnat ja Suomi.fi ja Yhteenveto Kunta – Suomi.fi palvelu läpikäyntien mukaan

- Rahoitushakemuksessa: Suunnitelma, jossa Suomi.fi palvelut ovat osana valittuja palveluprosesseja.

Kehyskunnat suomi.fi-palvelut aikatauluyhteenveto

- Rahoitushakemuksessa: aikataulut, milloin kukin kunnista ottaa Suomi.fi -palvelut käyttöönsä

Valtiovarainministeriö	Tampereen kehyskunnat suunniteluhanke VM 2271 02.02.03.09 2016	9 (9)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	5.7.2017

Muu dokumentaatio

Muita työvaiheen dokumentteja syntyi runsaasti ja kaikki löytyvät projektin työtalasta omista hakemistoistaan.

4.2. Ylläpitovaiheeseen siirtyminen

Hanke päättyi rahoitusmielessä 31.5.2017.

Hanketta on jatkettu ja jatketaan kehyskuntien yhteisenä kehityksenä kesän 2017 ajan. Hankkeen ohjausryhmä 18.8.2017 päättää tämän hankkeen päättämisestä ja jatkotoimenpiteistä.

5. Liitteet

Uusimmat versiot liitteistä on luettavissa Ylöjärven kaupungin sivulta <http://www.ylojarvi.fi/asiointi-ja-neuvonta/sahkoinen-asiointi/>

Liite 1 Miten KaPA ja Suomi.fi toteutetaan Tampereen kehyskunnissa

- Rahoitushakemuksessa: **Projektisuunnitelma**

Liite 2 Kehyskunnat ja Suomi.fi

Liite 3 Yhteenveto Kunta – Suomi.fi palvelu läpikäyntien mukaan

- Rahoitushakemuksessa: **Suunnitelma, jossa Suomi.fi palvelut ovat osana valittuja palveluprosesseja.**

Liite 4 Kehyskunnat suomi.fi-palvelut aikatauluyhteenveto

- Rahoitushakemuksessa: aikataulut, milloin kukin kunnista ottaa Suomi.fi -palvelut käyttöönsä